

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Domov mládeže (kontrolovaná osoba)
při Vyšší odborné škole oděvního návrhářství
a Střední průmyslové škole oděvní, Jablonského 333, Praha 7

Adresa DM: Haštalská 20, Praha 1

Identifikátor školy: 600 005 861

Termín konání orientační inspekce: 20. - 25. září 2001

Čj.	01 782/01-4007
Signatura	oa7lv203

CHARAKTERISTIKA DOMOVA MLÁDEŽE

Domov mládeže (dále DM) je určen pro dívky a má stanovenou kapacitu 131 lůžek. Je umístěn v historické zástavbě Starého Města s dobrou dopravní dosažitelností. Ložnice dívek jsou umístěny ve 2. - 5. podlaží činžovního domu, který je užíván i nájemníky. Ložnice v jednotlivých patrech jsou pod samostatným uzavřením. V 1. podlaží je klubovna, knihovna, posilovna, ateliér pro zájmovou činnost a další pomocné prostory. V přízemí je školní kuchyně. Na provoz DM od nájemníků a dalších uživatelů nebyly zjištěny stížnosti. DM splňuje podmínky II. kategorie a výše poplatku za ubytování je stanovena na 800 Kč měsíčně.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovný program

V DM vypracováván každoročně plán hlavních úkolů. Obsahuje úkoly k vytváření podmínek pro studium i pro mimoškolní činnost, spolupráci se školami, vedení žákyň k dobrovolné kázni a vytváření žádoucích mezilidských vztahů, rozvíjení participace žákyň na obsahové náplni života DM, zajišťování informovanosti o prevenci sociálně patologických jevů. Takto jsou také formulovány priority výchovné činnosti. Vedení školy vzalo plán DM na vědomí a s plánem byli seznámeni pedagogičtí pracovníci na pedagogické poradě před začátkem školního roku. Rámcové hlavní úkoly jsou konkretizovány do měsíčních plánů výchovných skupin.

Kapacita DM je naplněna, 131 ubytovaných žákyň je ve věku od 15 do 22 let a jsou z 28 škol. Žákyň z kmenové oděvní školy tvoří téměř polovinu. Program výchovně vzdělávací činnosti v základních rysech vychází ze skladby ubytovaných žákyň.

Rámcový výchovně-vzdělávací program je koncipován jako nabídka volnočasových aktivit a je založen na dobrovolné účasti. Výchovné působení je založeno na posilování vlastní odpovědnosti žákyň nejen za školní výsledky, ale i za využívání volného času. Výchovný program i přístup k žákyňám je také vesměs liberální. Tomu je přizpůsoben i denní režim. Dle vnitřního řádu žákyň mají osobní volno do 19,30, aniž musí žádat o vycházku, pouze žákyň z 1. a 2. ročníku mají zdůrazněnou studijní dobu před večeří. Tomuto principu odpovídá i rozpis služeb vychovatelů.

DM nabízí individuální využívání klavíru pro cvičení konzervatoristek, posilovnu, knihovnu, denní tisk, z organizovaných činností fotokroužek a příležitostné ruční práce. Ve spolupráci s ostatními pražskými DM nabízí příležitostné přednášky, sportovní akce a diskotéky. Volnočasové aktivity jsou oznamovány na nástěnkách a při individuálních pohovorech ve výchovných skupinách. Participace žákyň na organizaci života DM není výrazná. Aktivity vesměs iniciují pedagogové DM. V případě nabídek získání vstupenek na divadelní představení či jiné akce za snížené vstupné či zcela zdarma mají žákyňe minimální zájem.

Prevenci sociálně patologických jevů zajišťuje především určený protidrogový koordinátor. Ojedinelé případy zneužití drog ubytovanými žákyňami byly řešeny ve spolupráci s rodiči rázně a důrazně. Ostatním sociálně patologickým jevům dle Pokynu MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže (čj. MŠMT 14 514/2000-51) není v plánu činnosti ani v preventivních akcích věnována zvýšená pozornost. Jejich řešení vychází k každodenní výchovné praxi.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací činnost v DM zajišťuje 6 vychovatelů (4,5 přepočteného úvazku) a 3 pomocní vychovatelé (1,4 přepočteného úvazku). Počet vychovatelů není zcela v souladu s vyhláškou č. 354/1992 Sb., o středních školách. Početní obsazení sboru je odvislé i od měnícího se počtu žákůň straších 18 let, u nichž je částečně neformálně aplikován penzionový typ ubytování. Všichni vychovatelé splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vychovatelé jsou ve zralém věku a k personálním obměnám dochází minimálně – sbor je konsolidovaný, z toho také vychází relativně ustálená každoroční nabídka aktivit výchovně vzdělávacích akcí s minimem inovací.

Každý z vychovatelů má stanovenou garanci za část nabídky volnočasových aktivit: kroužky, posilovna, knihovna, práce s denním tiskem apod. Podle svého osobního zaměření, odbornosti či aprobace nabízejí žákyním pomoc při přípravě na vyučování. Tato nabídka je žákyněmi akceptována dle jejich individuálního zájmu a potřeb.

Ložnice jsou vybaveny postelemi, studijními místy s lampičkami a úložnými prostorami. Vybavení je udržované, malba je pravidelně obnovována. Pro individuální výzdobu mohou žákyně využít vyhrazené plochy. V době inspekce tato nabídka nebyla příliš využita. V každém podlaží je menší klubovna s omezeným počtem míst. Zde si mohou také žákyně přežehlit šaty. Pro individuální uskladnění potravin mohou žákyně v každém podlaží využívat ledničku – většina potravin je však za okny, což vychovatelé tolerují. Ve vnitřním řádu DM nejsou podmínky ukládání potravin jasně stanoveny. K přípravě teplých nápojů jsou varné konvice a na vrátnici mohou použít k ohřevu odložených hlavních jídel mikrovlnou troubu. Pitný režim mimo nápoje podávané ve školní jídelně si žákyně zajišťují samy. Lékárničky se minimálním vybavením jsou v každém podlaží, základní lékárnička pro první předlékařskou pomoc je ve vrátnici.

Pro zájmové aktivity mohou žákyně využívat dobře vybavenou posilovnu s náležitým poučením o jednotlivých přístrojích, fotografický atelier a komoru, knihovnu s rozsáhlým knižním fondem, tisk MF Dnes a Květy, klavíry, psací stroje pro žákyně ze škol s ekonomickým zaměřením, šicí stroje apod. Žákyně za stanovených podmínek mohou používat vlastní elektrospotřebiče.

Vedení DM věnuje velkou péči odstraňování stavebních závad a případných havárií (sanitární zařízení, zatékání do pokojů apod.). Domov mládeže přes výrazné omezující podmínky vyplývající ze začlenění do činžovního nájemního domu působí klidným domácím dojmem.

Personální a materiální podmínky pro výchovně vzdělávací činnost jsou velmi dobré.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti

Ubytované žákyně jsou rozděleny do 4 výchovných skupin, průměrný počet žákůň ve skupině je 32. Zvýšený počet žákůň ve skupině je odůvodněný dispozičním řešením užívaných podlaží (v každém podlaží je jedna výchovná skupina) i počtem žákůň straších 18 let.

Organizace vychází ze základního pojetí výchovně-vzdělávací činnosti založené na liberálním přístupu k žákyním a z velmi odlišného studijního zaměření ubytovaných žákůň. Pro individuální rozvoj talentů se DM snaží vytvářet dle svých možností dobré podmínky a to jak ve vlastních prostorách, nebo umožňováním návštěv různých pravidelných i příležitostných zájmových aktivit. Pokud tyto aktivity jsou nad rámec osobního volna stanoveného vnitřním řádem DM žákyně mladší 18 let předkládají písemné schválení rodičů.

Při přípravě na vyučování v době studijního klidu funkce vychovatele spočívá především v dohledu, popřípadě v dopomoci při objasňování některých okruhů učiva na základě žádosti žákůň. V letošním roce bylo přijato do DM 44 žákůň z 1. ročníků, efektivita jejich studijních

návyků a systém studia zatím není analyzována. V plánu činnosti ani v jeho realizaci není zaznamenáno, že by se vychovatelé výrazněji zaměřili hned na začátku školního roku na vytváření žádoucích studijních návyků potřebných pro žáky středních škol. Opatření pro zlepšení prospěchu budou přijata pro jednotlivé žákyně až po klasifikaci.

Žákyně se podílí na denním úklidu ložnic, který je kontrolován a bodován. Společné prostory jsou uklíženy zaměstnankyněmi DM.

Ubytování je vázáno na stravování ve školní jídelně. Kapacita kuchyně a jídelny odpovídá počtu ubytovaných. Jídelna je čistá a prostředí upravené. Jídelna se řídí funkčním vnitřním řádem. Jídelničky jsou zveřejňovány, tzv. poměry surovin dle stanovených stravovacích košů jsou sledovány a v základních ukazatelích dodržovány. Stravovací komise žákyně v letošním roce dosud nepracuje. Případné návrhy a připomínky se snaží pracovnice jídelny akceptovat, avšak není v jejich silách sjednotit stravovací návyky všech žákyně.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti vychází z konkrétních podmínek DM, je funkční a na velmi dobré úrovni.

Motivace a hodnocení

Většina vychovatelů při hodnocení žákyně užívá celou škálu výchovných opatření, stanovených vyhláškou o domovech mládeže. Udělená opatření jsou zaznamenávána do osobních spisů žákyně a to jak napomenutí, tak i pochvaly. Pochvaly jsou v rovnováze s udělenými napomenutími. Hodnocení má výrazný motivační charakter. V každodenní výchovné činnosti převažuje neformální hodnocení. Vychovatelé vycházejí ze znalosti ubytovaných dívek, hodnotí je na základě jejich individuálních dispozic, studijního zaměření a dalších aktuálních podmínek.

Liberální přístup vede většinu žákyně k zodpovědnosti za vlastní dosahované výsledky. Srovnáním prospěchu ubytovaných žákyně ve vybraných školách vedení DM v loňském školním roce zjistilo, že průměrný prospěch ubytovaných žákyně je lepší než průměrný prospěch ostatních žáků.

Motivace a hodnocení jsou funkční a jsou na velmi dobré úrovni.

Interakce a komunikace

Výchovná práce je založena především na práci s malými skupinkami žákyně dle jejich rozmístění v pokojích, popřípadě na individuálních neformálních pohovorech. Žakovská samospráva v tomto školním roce dosud nebyla ustavena. Pouze ve výchovných skupinách jsou ustaveny aktivity. Své názory a podněty mohou žákyně projevovat na skupinových schůzkách, nebo individuálně vychovateli, či vedoucí DM. Prostor pro vzájemnou komunikaci je vytvořen.

V DM panuje nekonfliktní situace a případné výchovné problémy jsou řešeny systémově se snahou vycházet ze zájmu žákyně. Výchovná práce je založena na výrazné empatii pedagogů.

Interakce a komunikace jsou vynikající.

Celkové hodnocení výchovně vzdělávací činnosti domova mládeže je velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování

Celoroční plán DM vychází z reálných možností zařízení a celkového trendu výchovně vzdělávací činnosti zařízení výchovy mimo vyučování. Plán vznikl z poznatků předchozích výchovných aktivit, aktuálních výchovných úkolů a ze zájmů ubytovaných žákyň. Plán je rámcový a dává dostatek prostoru pro aktualizaci a doplňování. Stanovené výchovné priority byly koncepční pro podmínky v nichž dosud DM pracoval..

Plánování zpochybňuje aktuální vypovězení nájemní smlouvy majitelem budovy a současné jednání o omezení provozu, popřípadě přestěhování do náhradních prostor. Z tohoto důvodu není plánování hodnoceno.

Organizování

Kompetence vychovatelů jsou stanoveny. Jsou zpracovány pracovní náplně vychovatelů, ve kterých však není jasně rozlišeno naplňování přímé výchovné povinnosti od dalších činností. Rozpis služeb vychovatelů včetně vedoucí DM – zástupkyně ředitelky – je zpracován a zveřejněn. Dle rozpisu je přeceněna role služeb vychovatelů pro žákyně, které nemají dopolední vyučování a méně je zajištěno významné odpolední pedagogické působení do 17 hodin. Kritickou se stává situace v případě onemocnění některého vychovatele nebo vrátné. I v tomto se projevuje problematika personálního obsazení takto provozně náročného objektu.

Porady pedagogických pracovníků jsou pravidelné dle celoročního plánu, dle zápisů se na nich řeší otázky provozní i pedagogické.

Spolupráce se školami, ze kterých je ubytováno nejvíce žákyň, je tradičně na standardní úrovni. Nejužší spolupráce je s učiteli kmenové školy. Rodiče jsou osobně informováni při zahajovací schůzce na začátku školního roku. Další informace jsou podávány telefonicky či písemně při řešení aktuálních výchovných problémů. Osobní data zaměstnanců i žákyň jsou chráněny proti zneužití.

Život DM se řídí funkčním vnitřním řádem, který obsahuje práva i povinnosti ubytovaných žákyň. Denní režim zohledňuje věk ubytovaných žákyň. Vnitřní řád doplňují Pokyny pro ubytované. S vnitřními směnicemi k činnosti DM byly žákyně prokazatelně seznámeny.

Dokumentace o pedagogické činnosti je zaznamenávána v denním hlášení, které je vedeno v elektronické podobě, denně vytištěno a signováno všemi zúčastněnými. Deníky výchovných skupin jsou vedeny pečlivě, leč je v nich více záznamů o režimových momentech než o vlastním pedagogickém působení. Všechny žákyně mají založen osobní spis, který obsahuje osobní data, není zaznamenáván prospěch a ve starších tiskopisech chybí údaj o zdravotní pojišťovně. Přijímání žákyň k ubytování se provádí dle vnitřní směrnice, dle které mají přednost žákyně kmenové školy a žákyně nižších ročníků SŠ. Přihlášky procházejí jednacím protokolem DM. V případě uvolnění místa je toto nabídnuto další žákyni dle stanoveného pořadí. Migrace ubytovaných žákyň je relativně stejná jako v ostatních pražských DM.

Organizace DM je s ohledem k aktuální složitosti provozu hodnocena jako dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení a vedení malého stabilizovaného kolektivu zaměstnanců DM má svá ustálená a neměnná pravidla. Ukládání úkolů operativně reaguje na vyvstálé situace. Je vytvářen prostor pro případné individuální iniciativy pracovníků. Pracovníci jsou morálně a dle možností i

materiálně ohodnoceni dle dosahovaných výsledků. Kriteria hodnocení jsou dlouhodobě dána.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je ustálený a probíhá rutinním způsobem. Kontrola provozu je funkční. Přetrvává nedostatečná kontrola zápisů o pedagogickém působení v denících výchovných skupin. Vlastní výchovná práce je kontrolována průběžně a vedoucí má o ní dobrý přehled. Výsledky kontrol jsou předmětem jednání porad.

Kontrolu pořádku v ložnicích provádějí vychovatelé denně, tato kontrola není však u všech vychovatelů důsledná.

Kontrola je na dobré úrovni.

Hodnocení podmínek vzdělávání je dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Ekonomická kontrola se zaměřila na využívání přidělených prostředků ze státního rozpočtu za rok 2000 v domově mládeže. Na § 45 rozpočtové skladby platné pro rok 2000, který sdružuje DM a školní jídelnu, bylo přiděleno z celkové částky pro celé zařízení 21 % na mzdy, 15 % na ostatní platby za provedenou práci, 26 % na ostatní neinvestiční náklady.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Z celkového příspěvku na mzdové prostředky ze státního rozpočtu pro školu bylo na mzdy pro pedagogické pracovníky DM použito 10 %. Zaměstnanci domova mládeže jsou zařazeni do platové třídy, která odpovídá podle katalogu prací nejnáročnější práci, kterou na nich zaměstnavatel požaduje a která je sjednána v pracovní smlouvě. Přidělené prostředky na OPPP byly použity na proplacení dohod o provedení práce, které byly uzavřeny ve smyslu § 236 zákoníku práce. Nedostatky nebyly zjištěny.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV (ostatní neinvestiční výdaje)

Ve sledovaném období byly z tohoto objemu prostředků hrazeny převážně náklady na provoz domova mládeže – náklady na vytápění, elektrickou energii, vodné, stočné, opravy, služby a údržbu. Část nákladů na provoz DM je pokryta z úhrad žáků za ubytování, náklady spojené s provozováním vedlejší hospodářské činnosti jsou plně hrazeny z tržeb za tuto činnost. Byla předložena směrnice na ubytovací činnost na DM. Účtování hospodářské činnosti je prováděno odděleně od hlavní činnosti.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Škole byly přiděleny účelové prostředky na pokrytí nájemného. Z celkové částky bylo použito pro DM 12,8 %.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Investiční prostředky nebyly škole přiděleny.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy je zpracována v souladu se zákonem č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Lze konstatovat, že jejich využití bylo efektivní. Přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu byly v DM použity pro účely, na které byly poskytnuty.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Pedagogická dokumentace DM (denní záznamy, deníky výchovných skupin, osobní spisy žákyň, přihlášky)
- Vnitřní řád DM, Pokyny pro ubytování
- Rozpisy služeb vychovatelů
- Personální dokumentace s doklady o nejvyšším vzdělání
- Výroční zpráva školy
- Dohody o provedení práce
- Výkaz Škol MŠMT P 1 – 04 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2000
- Čerpání mzdových prostředků za rok 2000
- Mzdová inventura 1/2000
- Hlavní kniha za rok 2000
- Poslední úprava rozpočtu k 1. listopadu 2000
- Směrnice na ubytovací činnost na domově mládeže

ZÁVĚR

Domov mládeže plní své poslání a vytváří dobré předpoklady pro zvládání školních povinností i vytváření náplně volného času.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

B.Hájek

.....

V Praze dne 5. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. října 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za DM

Ing. M. Kučerová

.....

podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	12. 11. 2001	010 891/01-4007
Zřizovatel		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány